

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ В ФАРМАЦІЇ

QUALITY MANAGEMENT
IN PHARMACY

XIV НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

22.05.2020
ХАРКІВ

УДК 615.1

Редакційна колегія:

Головний редактор: проф. Лебединець В. О.

Заступник головного редактора: доц. Губін Ю. І.

Відповідальний секретар: Спиридонова Н. В.

Члени редакційної колегії: проф. Підпружников Ю. В., проф. Гризодуб О. І., проф. Крутських Т. В., доц. Ромелашвілі О. С., доц. Зборовська Т. В., доц. Ткаченко О. В., доц. Казакова В. С.

Управління якістю в фармації : матеріали XIV наук.-практ. конф., м. Харків, 22 трав. 2020 р. – Х. : НФаУ, 2020. – 251 с.

ISSN 2524-020X

Збірник містить матеріали XIV Науково-практичної конференції з міжнародною участю "Управління якістю в фармації". У матеріалах узагальнено результати досліджень з наряду теоретичних та практичних аспектів управління, забезпечення і контролю якості у фармацевтичному секторі галузі охорони здоров'я, які виконувались у закладах вищої освіти, в організаціях з виробництва і дистрибуції лікарських засобів, аптечних закладах, лабораторіях, дослідних центрах та інших організаціях фармацевтичного профілю. Представлені результати досліджень з валідації процесів виробництва і аналітичних методик, кваліфікації технологічного обладнання та допоміжних систем на фармацевтичних підприємствах; стандартизації готових лікарських засобів та активних фармацевтичних інгредієнтів; підготовки кадрів для фармацевтичної сфери з питань управління якістю; організації внутрішніх аудитів (самоінспекцій); регламентації діяльності уповноважених осіб з якості; управління ризиками для якості лікарських засобів; проектування, впровадження й розвитку систем управління якістю; екологічних аспектів тощо.

Для широкого кола науковців і працівників практичної сфери.

Матеріали подаються мовою оригіналу.

За достовірність фактів, статистичних та інших даних, а також за структуру і стиль викладення інформації, точність формулювань, твердження щодо здобутих результатів і висновки несуть відповідальність автори матеріалів.

Упорядники: В. О. Лебединець, Ю. І. Губін

*Конференція зареєстрована
Державною науковою установою
"Український інститут науково-технічної експертизи та інформації" (УкрІНТЕІ)
Міністерства освіти і науки України
(посвідчення № 444 від 13 серпня 2019 р.)*

УДК 615.1
© НФаУ, 2020

ОСМИСЛЕННЯ СУЧАСНОЇ РОЛІ АПТЕК В УМОВАХ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО ОРІЄНТОВАНОГО СУСПІЛЬСТВА ТА ВПРОВАДЖЕННЯ МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ В СИСТЕМУ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Гала Л. О.

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця, м. Київ

За останні десятиріччя відбулися суттєві зміни в пріоритетах розвитку аптечної справи у світі та в Україні. Аптечні заклади задля збереження іміджу закладів охорони здоров'я були вимушені відповідати цілому комплексу вимог, від спеціальних, що представлені в ліцензійних умовах, до соціальних, які сформовані на тлі підвищення вимог суспільства до ефективності надання фармацевтичної допомоги та послуги. Усе це вимагає переосмислення не тільки функціональних зв'язків між усіма суб'єктами відносин у системі охорони здоров'я, а й ролі аптечних закладів в умовах активного розвитку соціально орієнтованого суспільства. Означене й обумовило основну мету наших досліджень.

Мета дослідження – наукове осмислення сучасної ролі аптечних закладів за умов посилення соціального навантаження на них, підвищення вимог суспільства до ефективності надання фармацевтичної допомоги та послуги, а також упровадження страхових відносин у практичну охорону здоров'я. Використовувалися логічний, історичний, аналітико-порівняльний, системний, гіпотетико-дедуктивний методи теоретичних досліджень.

Аптечним закладам у національній системі охорони здоров'я України ще за радянських часів відводилося важливе значення. Так, в організації їх діяльності традиційну роль займали питання підтримки й збереження здоров'я громадян незалежно від їх матеріальної та соціальної позиції в суспільстві. В умовах постійного дефіциту фінансів, потрібних для забезпечення державних гарантій з надання пільгової й безкоштовної фармацевтичної допомоги та послуги, у першу чергу, малозабезпеченим верствам населення, ступінь реалізації соціальних принципів у роботі аптечних закладів суттєво знизився. Важливого значення в формуванні зазначеної тенденції має також і процес посилення комерційного навантаження на аптеки різних форм власності та господарювання за активного розвитку національного фармацевтичного ринку, а також на фоні відносно неефективних механізмів його регулювання. Водночас застосування нових, з соціально-економічного й організаційно-правового погляду, страхових відносин може призвести до непередбачуваних наслідків для аптек. Узагальнюючи результати проведених теоретичних досліджень нами окреслено оновлений зміст завдання аптечних закладів за умов упровадження пацієнтоорієнтованих відносин в системі охорони здоров'я, насамперед медичного страхування. Вважаємо, що сучасним завданням функціонування аптек є забезпечення ефективною (кваліфікованою, повноцінною та своєчасною) фармацевтичною допомогою та послугою незалежно від соціального та матеріального статусу громадян у суспільстві згідно з діючим законодавством та міжнародними стандартами. Належної аптечної практики усіх громадян країни за умов формування в суспільстві рівного доступу фізичних осіб до матеріальних та нематеріальних ресурсів охорони здоров'я. Ефективна реалізація зазначеного завдання аптечних закладів можлива, на нашу думку, завдяки організації їх роботи за шістьма змістово-функціональними комплексами, а саме за: торгово-виробничим; соціально-економічним; інформаційно-комунікативним; фінансово-економічним; кадровим; суспільно-гуманітарним. Наприкінці слід зазначити, що ефективний розвиток аптечних закладів в Україні вимагає не лише переосмислення їх сучасної ролі та функцій, а й розробки та впровадження дієвих механізмів комунікацій з державними органами та суспільством загалом, особливо в умовах зміни механізмів фінансування самої системи охорони здоров'я.